

NOVINE

SLOVENSKE KRAJINE

Naročnina na skupni naslov letno 24 Din; na posamezni naslov letno 30 Din. V inozemstvo: letno 65 Din. Z M. listom letno 100 Din.

IZHAJAJO VSAKO NEDELO.

Uredništvo i odprava v Kranju. Uprava v Murski Soboti, Križeva ul. 4.

Cena oglasov: po dogovoru. Oglase sprejema samo tiskarna Tisk. društva v Kranju.

Toga ne pozabimo!

Letošnji kalendar Družbe sv. Mohorja, ki je v ročaj 55 jezero naročnikov, prinaša na strani 59. sledeče reči: »Med Slovenci samimi so se, že od tistih mao, gda smo se politično zbudili, oglašali očitki, da smo mali i da nemamo zgodovine pa narodnoga izročila. Pa je vendar Albancov v lastivnoj albanskoj državi samo 800 jezér; Estoncov v samostojnoj republiki Estonskoj samo 1 milijon, čeprav jih je menje kak Slovincov, majo v glavnom mestu Dorpati znamenito vseučilišče, lastivno književnost, pa znanost. Islandcov je samo sto jezér, pa majo lastivno vlado, svetovno znane pesnike i so zavrgli danski jezik pa se oprijali svojega. Ircov je samo okoli tri milijone, borili so se stoletja z angleškimi gospodari, ki vladajo 400 milijonov ljudi, zgubili so že skoro svoj jezik, pa so nazadnje le dosegnoli lastivno državnost. Ne je odločujoče število v življenju narodov, liki vola vsega ljudstva do slobode i zelenje k najvišim cilom. Slovincov pa na je skupnom zemljepisnom ozemlju, ki je toti po boji razdeljeno na štiri države (Jugoslavijo, Austrijo, Vogrsko, Italijo op. ur.) nad milijon šest sto jezér, vseh Slovincov s tistimi vred, ki so raztrošeni po sveti, pa dosta nad 1 milijon 800.000.

Če bi odločevalo število, bi smeli v Evropi gučati le trije ali štirje narode, v istini pa je v Evropi nekaj deset samostojnih narodnih držav.

Ali Slovenci zaistino nemamo svoje zgodovine?

Tudi neprijatelje so nam v oči metali, da Slovenci nemamo zgodovine i da smo brez narodnoga izročila. Bio je i je ešče té očitek čemérno orožje nasprotnikov. Trditev, da Slovenci nemamo zgodovine, je ravno takša ne-spamet, kak če bi što pravo, da je Slovincov v preminóčih časaj sploj ne bilo. Zgodovina naroda je vse delo naroda i vse njegove stvaritve, ne sa-

mo politično, liki pred vsem duševno življenje valá. Slovenci smo resan ne meli od panonske države kneza kocla v 9. stoletji lastivnih vojsk; od časa celjskih grofov v 15. stoletji pa smo ne poskušali ustanoviti lastivne države, zato smo pa živeli notranje življenje na ravno takši način kak vsi drugi narode v zapadnoj Europi. Zato mámo Slovenci svojo istinsko zgodovino pa izročilo. Gotovo pa pride čas, gda de se človeštvi vidla smešna zgodovina bojov pa klánja i gda bo v časti samo zgodovina duševnih gibanj i duhovnih del.* — V Slovenskoj krajini je 623 mohorskih kalendarov; tistim, ki so gornjega ne čteli v njem, smo tú prinesli té pomen pomenlivi opomin.

Istina pa laž o Mehiki.

„Novi čas“ je nekaj pisao o Mehiki, ka so „Novine“ zavrnole kak nekato-ličansko. Zato se je „Novi čas“ za leto v g. Klekla, izdajatelja Novin. Pravi tudi, naj g. Klekl *dokaže*, da je ne istina, ka je N. č. pisao o Mehiki.

Ravno zdaj, 21. t. m., je zagrebečki dnevnik „Hrvatska straža“ prineso dugi članek „Istina i laž o Mehiki.“ V začetki popisuje preganjanje katoličanov v toj državi, ki je bilo krvavo. Na konci pa pravi: Najše se je pisateo Adamič, doma iz Slovenije, ki živé v Ameriki i je skoro pozabo slovenski. Té je napisao članek o Mehiki, šteroga je ponatisno tudi „Novi čas.“ Te Adamič je vse popisano *samo čuo* od nekoga človeka, da prej v Mehiki ne preganjajo katoličanov zavolo vere, liki zato, ar püşpeki neščejo svoje zemlé razdeliti med kmete. Pa ka je istina? „Hrvatska straža“ piše, da so si množino zemlé prisvojili bivši predsednik Mehike Kaljes i njegovi pristaši. Da bi odvrnoli od sébe nezadovolnost ljudstva, pa bijejo kat. Cerkev i kažejo na njene püşpeke: tej so vzeli zemló. Tem protivercom

pomaga brezverski tisk po vsem sveti, tudi Adamič i za njim „Novi čas“. — Zdaj pa naj pošle N. čas „odprto pismo Hrvatskoj straži.“ ! !

Odgovor „Murskoj Krajini“

Listič „Murska krajina,“ v svojoj 40. številki 1. 1932. pod naslovom „Agrarna zadruga“ objavlja laži.

Prva njena laž se etak glasi:

„Zadruga si je kot prvo in glavno točko svojega programa postavila: odkup agrarne zemlje od veleposestnikov za svoje člane.“ To je laž.

Po 3 § prvotnih pravil se prva ino glavna točka etak glasi: *Namen agr. zadruge je s skupnim, iz medsebojne ljubezni izvirajočim delom svojih članov pospešiti, da se agrarna reforma, upoštevajoč vse zakone pravičnosti, čim pravičneje, hitreje, lažje in za interesente koristneje izvede.*“ Sodišče je tak odobrilo. Ka M. Krajina ešče proti tistim pravilam, štere je sodišče odobrilo, brše, posvedoči to, ka njej je ne za istino, nego *naj dela razdor z lažjov.*

Nova pravila so gornjo točko od reči do reči prevzela i k tem ešče dodale: „Namen zadruge je tudi skrbeti za pospeševanje gospodarstva svojih članov ter jim nuditi v potrebi moralno in gmotno pomoč.“ Gde se najde tú tisto, od koj M. Krajina piše? Nindri. *Lagala je zato.*

Druga laž M. Krajine se glasi: „Zadruga je baš v tej najglavnejši točki (odkupi zemje) odpovedala.“ Ar je glavni namen agrarne zadruge ne bio odkupiti agrarno zemlo, zato v toj točki ne mogla odpovedati. Po § 10. i § 15. je zadruga vsakoga nazajdržala od kúpila agrarne zemle. 10§ se etak glasi: *Izključi se iz zadruge tisti član, ki se brez privoljenja zadruge pogaja za odkup ali zakup veleposestniške zemlje.*“ Zadruga je čuvala svoje kotrige, da ne skočijo notri v kúpčijo,

ne pa ka bi si za glavni cio postavila, da odkupi zemlo. *M. Krajina je zato lagala.*

15 §. točka k) in l) se pa glasita:

da se za zemljo posebej ne pogajajo, njene cene ne povečajo, ampak jo z vodstvom zadruga skupno določijo; da pogodbe brez odobrenja zadruga ne sklepajo in ne podpišejo.

Jasno svedočijo ta pravila, da ne bio poglavitni cio zadruga odkup zemlje, nego dobiti nisko ceno i od škodljivoga kupila ljudi nazaj držati do donošenja agrarnoga zakona. I ka je zadruga te svoj namen dosegnola, potrdi število njenih članov: skoro petjezero kotrig z globokov zahvalnostjov hvali Boga, ka jih je potom zadruga rešo predragoga kupila agrarne zemle; *kajti cena agr. zemle, je za petkrat pa še za večkrat nižiša, kak cena, za štero so jo gotovi ljudje tržili, ki so iskali samo svoje dobičke.* Zadruga je najmenje 70 milijon dinarov prihranila v žepi našega ljudstva s tem, ka ga je od predragoga kupila nazaj držala. *Krajina je zato lagala.*

Pa zadruga je pomagala tudi z odkupom. Na beltinskem veleposestvi je zadruga bila poleg pri pogajanjih i se njej je posrečilo dosegnoti najnižiše cene za tiste, ki so šтели pred zakonom odkupiti agr. zemlo tak, ka so te cene i zakonske cene približno ednake. *M. Krajina je zato pali lagala,*

Tretja laž M. Krajine se glasi: da so ljudje razumeli, da je pristopnina in delež kapora za log. Povsod se je povdarjalo, da delež i pristopnina nesto kapora, nego da če člani ščejo kupiti šume, je zadruga pogodi. Zadruga je dala v vsakoj občini vkup spisati vse tiste, ki ščejo meti šume a *niti tellko* ne se jih zglasilo, ka bi „čaren log“ odkupili, ki meri nekaj okoli 800 oralov. Kak bi mogla zato zadruga kupiti šest jezero plügov šum, keliko je melo veleposestvo i štero ne štelo šum nači odati, kak vse *vkup zednim.* Zadruga je imena vseh tistih, ki so se prijavili za šume, odposlala na višjo oblast, naj dobijo šume po agrarnom zakoni, ar njim idejo pa je celo zaprosila pomoči Njeg. Vel. kralja. Zadeva neše rešena, vupamo se pa, da bo ugodno.

Štrta laž M. Krajine se glasi: Zahteva nekje cela občina izplačilo deležev in je priglasila svoj izstop. Mi ne vemo za občino, štera bi cela bila pristopila k zadrugi, zato pa tudi ne mogla prijaviti izstopa. *M. Krajina je tak pali lagala.* Zadruga je prostovolno združenje treznih, lübečih lüdi, ki ne iščejo svojega dobička, nego *dobiček vseh*, ednomi tak kak drugomi i to dobiček düševni i dobiček vrednostni. Obojega je dala i dava v obilnosti zadruga vsem svojim kotrigam. To vsi

znajo, ki jih vodi lübezen, koga pa sebičnost vodi ali laž, nema mesta v zadrugi.

Klekl Jožef, predsednik, Antolin Jožef, podpredsednik, Hanc Štefan, tajnik, Žerdin Kazimir, blagajnik.

Člani: Matjašec Štefan, Donko Ivan, Horvat Štefan, Ferenčak Jožef, Lejko Martin. načelstva agrarne in gospodarsko-podporne zadruga.

Mohorjani v našoj krajini.

Slovenci smo med tistimi narodi, ki največ čtėjo. Posebno Družba sv. Mohorja si je pridobila dosta zaslüženja za širjenje dobrih knjig. Tüdi v Slovenskoj krajini so Mohorske knjige že dolgo razširjene. V sledečem pokažemo, kelko naročnikov so mele mohorske knjige med nami z zadnjima dvema letoma.

Fare lendavske dekanije:

	1931	1932
Beltinci	106	65
Bogojina	127	57
Črensovci	58	46
Dobrovnik	4	4
Dol. Lendava	32	37
Hotiza	5	8
Turnišče	39	9
Vel. Polana	81	44

Fare sobočke dekanije:

Cankova	60	70
Gor. Lendava	32	34
Gor. Petrovci	10	10
Sv. Jurij	11	7
Markovci	6	6
Martjanci	27	24
M. Sobota	169	111
Pertoča	21	21
Sv. Sebeščan	10	10
Vel. Dolenci	—	4
Tišina	76	51

Sküпно je letos v našoj krajini 623 Mohorjanov. Ne idimo letos nazaj v števili, liki naprej! Za 20 Din dobite 6 knjig, to je v istini darüvano! Gda bo dosta dobrega čtenjá med nami, te bo menje vsega slaboga v našoj krajini!

Politični glasi.

Austrija. Austrijski ministerski svet zadnje čase študira pitanje, kak bi se dalo zaposliti armado brezposelnih. — S Polskov, Francijo, Češkov, Nemčijo i Italijov šče austrijska država skleniti posebne dobre trgovske zveze. — Pred kratkim je austrijska vučiteljska zveza sklenila protest proti nameravanomi konkordati (pogodbe države z Vatikanom).

Francija. Tüdi na francusko državo je začnola pritiskati gospodarska

kriza. Zato šče vlada uvesti novo dačo i znižati uradnikom plače, zavolo toga je nastalo veliko nezadovolstvo med prilzadetim lüdstvom i tüdi stališče vlade omajano. — Francoska vlada je imenovala novoga poslanika v Rim, to je senator Jouvenel, šteri ima nalogo urediti odnošaje obeh držav i posredovati v svezi Italije z Jugoslavijo.

Nemčija Nemška država se pripravlja na novo vlogo. S 1. aprilom prideli poslanikom v inozemstvu vojaške atašeje (vojaške izvedence), šteri imajo nalogo, da stopijo z vojaškimi krogi drugih držav v stik. V središči nemške države se bije oster političen boj med vladov i ostalimi političnimi strankami. Zdajšnji ministerski predsednik Šleicher izgübla zavüpanje. Nacionalni socialisti vüpajo, da pride na krmilo vlade Hitler.

V Španiji začne goret. Iz Španije prihajajo znova grozeča poročila o atentatih, prevratih, napadih na cerkve i samostane. V mestu Barceloni je prišlo v januaru do komunističnoga nemira, šteroga je vlada s silov zadüšila. Vse to kaže, da so skrite sile s zdajšnjim položajem nezadovolne i da jim je zdajšnja socialistična vlada ešče izda premalo radikalna. Zato netijo novi, krvavi upor. Nevarnost komunističnoga prevrata v Španiji stalno narašča i je ne izklüčeno, da se bo morao zdajšnji predsednik Azonov skoro umakniti radikalnejšemi vodstvi.

Romunija. Romunija je dobila novo vlado. Ministerski predsednik je Vajda Vojevud. — Velesile zahtevajo nadzorstvo nad finančnov upravov rumunske države, ar se bojijo za svoje posojilo.

Ženeva. V Ženevi se je vršila mednarodna konferenca, štera je razpravlala o uvedbi 40 vörnoga delavnoga tjedna. Delavstvo mnogih držav je za skrajšanje delavnoga tjedna, da bi se s tem omilila brezposelnost. Težkoče so nastanole v pitanji zmenšenja plač. Pripravlalni odbor svetovne gospodarske konference izdeluje njeni program. Pri sestavi sta se pokazali dve sküpnini držav, šterih prva z Angleškov na čeli zagovarja kak rešitev gospodarske krize vsesplošno inflacijo i ukinitiv šparanja, druga s Francijov i Amerikov na čeli želi uvedbo zlate valute, denarne stalnosti i šparanja.

Bojna v Aziji. Japonci prodirajo naprej v kitajsko zemlo i so že zasedli pokrajino Džehol i jo priklüčili mandžurski državi. Zdaj pa maršira japonska vojska proti glavnomi mestu Kitajske Pekingi. Velesile odklanjajo posredovanje i skrbijo samo za svoje tam naložene kapitale (peneze). Kak edina rešitev se misli samo odločitev obeh držav z orožjom. Kitajska zbira vojake i se močno brani japonskih napadov.

Slovenska krajina.

Beltinci. Sresko načelstvo v Dolnji Lendavi, dne 20. januarja 1933. Pov. II. No. 43/1.

P. n. uredništvu »Novin« Slovenske Krajine.

Z ozirom na članek pod naslovom »Beltinci«, ki je bil objavljen v »Novinah Slovenske Krajine« dne 18. XII. 1932, številka 46 na strani 5, rubrika 3, Vas temeljem člena 26 zakona o tisku pozivam, da priobčite v zakonitem roku in na zakonit način glede činjenic, priobčenih v tem članku sledeči uradni popravek!

Ni res, da bi dognala sreski načelnik dr. Trstenjak in sreski zdravnik dr. Lipnjak, ko sta dne 9. decembra 1932 pregledala lekarno v Beltincih, da je imel lekarnar g. Tibor Peklo vse v najboljšem redu, res pa je, da sta ugotovila nedostatke, ki so se g. Peklu Tiborju takoj predočili.

Ni res, da bi imel Tibor Peklo o priliki pregleda lekarne že triletno prakso, res pa je, da si je pridobil diplomu za magistra farmacije šele dne 28. junija 1930, (trideset), radi česar še dne 9. m. m. ni mogel imeti triletne prakse.

Sreski načelnik: dr. Trstenjak.

Duh »Novoga časa«. Pregovor pravi: povej mi, s kem se družiš i povem Ti, što si! — »Novi čas« je prineso članek, v šterom se norčuje iz molitve slovenskih kmetov, kak smo že pisali. Te članek je vzeo iz lista

»Književnost«, ki piše v zadnji številki, da je vera bila že dostokrat premagana i jo to tudi zdaj čaka! — Takša je vretina »Novoga časa«!

Japanski ministerski predsednik Saito.

Grda laž!! Za »Murskov krajino« piše tudi ljubljanski listič »Pohod«, da se je pri Sv. Juriji na staro leto vršila večernica v nemškem jeziku, — »četudi je $\frac{3}{4}$ v cerkvi navzočim vernikom té jezik skoro neznani«. Ar je že v zadnjih Novinaj bio popravek, zdaj samo naglásimo, da je to pisane nesramna laž, ar se je opravila tudi slovenska služba boža! Istina je, ka listič piše: »Po njihovih delih je spoznate!« Najmre »Pohod« i »Mursko krajino«! Ka pravi oblast na to? **»Krivoverstvo«.** Ešče eden odgovor. Düşevni list v 1. št. 11. let-

nika 1932 piše: »Lüteransko cerkev za »krivoverstvo« imenivati — to je že preveč sramotno. Nerazmeč moremo postanoti pri etakšem znamenji verske odürnosti.« »Düşevni list« vse to pše na rovaž »Kleklinovih Novin«. — Gda smo mi to brsanje prečteli, smo se za glavo prijeli. Zakaj? Nesmo šteli verovati, ka bi verski list, ki more spravvo, mir, složnost širiti, odürnost sejao v srca svojih čtevco. Pa sejao jo je. Jeli so g. Klekl krivi, ka njihovo ime z debelimi črkami štampa »Düşevni list?« So oni krivi, če misijonarje kaj pišejo? So oni krivi, če misijonarje tisto pišejo, ka sami protestantje trdijo? Ka so pisali misijonarje i ne g. Klekl? To, ka se širijo krivoverstva med protestantih. Protestantov je okoli 200 milijonov na sveti, a ti se delijo na 250, to je dvestopetdeset ver, verskih ločink i te vere edne-drügo za krivo vero zove: luteranje kalvince i naopak, baptisti anabaptiste i naopak, metodisti anglikance i naopak itd. itd. Če sami protestanti zovejo za »krivoverstvo« drügo protestantsko vero, morejo jo katoličanski misijonarje nači zvati? Pa naj nam »Düşevni list« odkrito pove: Jeli je katoličanska vera prava, ali ne? Gda nam na to pitanje odgovor da, bomo si dale gučali. Tečas pa molimo eden za drügoga i ne iščimo »verske odürnosti«, gde je nega.

Beltinci. Lepo se je zmíro z Bogom teško betežen g. Pusztai mlajši, zobotehnik. G. kaplan Ciglar so ga spovedali i prečistili. Ki prle za ves

Stanko Jug, cand. phil:

Slovenska zemla.

Prle kak pridem na podrobnejši popis, je potrebno označiti vse slovensko ozemle z enotnoga vidika. Tak vidimo, da prehaja visoko gorovje Julijskih Alp i Karavank s Kamniškimi planinami proti izhodi pomali v nižisi predalpski svet na bregé, ki se prelivajo na severoizhodi v rodne ravnice, na jugu pa v kraški svet, ki obsega deo Primorske, severno Istro, Notranjsko pa ešče deo Dolenjske. Med tem, gda se vse popisano gorovje vleče od severozahoda proti jugoizhodi ali od zahoda proti izhodi, kak Pohorje i Kozjak, májo Gorjanci, ki so v svojem vekšem deli meja proti Hrvatom, smer od severoizhoda proti jugozáhodi.

Liki slovenska zemla je ne samo bregoviti svet. Na sredi med Karavankami, Kamniškimi planinami, Dolenjskimi bregi pa Krasom leži veliko Ljubljansko polje, ki ga namaka Sava s svojimi pritoki od Kranja do Litije. Velki deo toga pola na jugu pa jugoizhodi do Kríma je ešče i zda močvirnati svet, pa ga zovejo Ljubljansko barje. Dugo, že od casarice Marije Terezije, skušajo spremeniti to nerodno

zemló v plodovito polé. V té namen trbe zlasti poglobiti strügo Ljublanice pa izkopati v njo več strüg, ki bodo odpelávale višesnjjo vodó z Barja. Na té način bi se pridobilo par 10 000 hektarov rodne zemlé. Té namen májo tudi zdajšnja dela za regulacijo Ljublanice.

Poleg Ljubljanskoga pola trbe spomenóti ešče na Krško polje ob spodánjem teki reke Krke; veliko Dravsko polje, ki je vtégnjeno od Maribora proti izhodi, Pomursko nižino, Savinjsko dolino s Celskov kotlinov pa končno ešče Celóvško kotlino z Gosposvetkim poljem.

Če zdaj ešče na kratko poglédnemo na slovensko zemló z narodnogospodarskoga vidika, vidimo sledečo sliko: Nerodovitne zemlé, gde ne rasté nikaj hasnovitoga, kak n. pr. na kamenitoj kraškoj zemli, visoko v gorovji ali na močvirji, je na vsakših 100 km² — 5'4 km² ali 5'4%. Vsa ostala zemla, to je 94'6% pa prinaša našemi narodi hasek. Razdeljena je tá zemla tak, da zavzémajo njive pa ogradi 18%, gorice 1'9%, travniki, na šterih se kosi bár ednok na leto 17'1%, pašniki 15'6%, največ pa gošče ali logóvje: 41'8%. Ta visika številka našega gozdnoga bogastva nam očivésno kaže, da

je naša zemla precí gorata, ar pri nas skoro nega gošč na ravnica.

Poleg toga je Slovenija precí bogata na rüdaj. Najvekšo vrednost predstavljajo premogovniki s svojim premogom (vogeljom). Največ premoga izkopajo pri nas v Trbovljah, Zagorji pa Hrastniki, precí tudi indri, kak v Kočevji, Št. Janži na Dolenjskom, Škalah pri Velenji itd. Pa tudi drügh rüd čuva Slovenija dosta v svojih globočinaj. Spomenóti moram zlasti na naš po vsem sveti znani rüdnik živoga srebra v Idriji, ki pa je zaednok v taljanskih rokaj. Pa tudi olóva (svinca), cinka pa železa ne menka. Záto se je začnola industrija pri nas jako dobro razvijati. Dosta je k tomi pripomogla tudi množjna vodnih sil, ki nam dajo elektriko. Naša največša elektrarna so Fala pri Mariboru, završnica blüzi Jesenic pa Velenje.

Četüdi se je industrija že precí razvila, se preživla v Sloveniji s polodelstvom pa živinorejov ešče izda okoli 65% vsega prebivalstva. Ostalih 35% pa je zaposlenih v obrti, industriji, trgovini, prometi ali v državnih službaj. Vendar je Slovenija ešče izda polodelska zemla, v šteroj pa zavzema industrija že precí veliko mesto.

Strajk avtomobilistov v Pragi. Iz cele Češkoslovaške, ešče celo iz oddaljenih karpatskih mest so prišli osebni i tovorni avtomobili v glavno mesto Češkoslovaške republike Prago, da bi tam protestirali proti p višanji avtomobilske d. ce. Med policisti i gospodarji avtomobilov je prišlo do ostrih spopadov.

svet ne šteje čuti od spovedi, je z velikim željov oprao svojo dušo i jo okrepa z Zveličitelovim telom. Zročimo ga v molitev dobrim dušam, ka ostane v mučnom. teškem betegi stanovitven v potrplivosti i daruje svoje veliko trpljenje za sveto Cerkev. To je najlepša molitev vsakoga, posebno pa betežnika.

Svoja mesto lübezni. Grdo se je zbila na prvo nedelo po Treh kralih eehska bratja med sebov v M. Polani i v Gumilicaj. Ravnotak so se zbili gasilci med sebov v Mostnji na lastnoj veselici. Nesrečni alkohol popolnoma podivja naš narod. Oblast geni sel

Samo en naročnik. V velikoj občini V. Polana so od hiše do hiše agitirali gotovi gospodje za „Novi čas.“ Ta občina je tak srečna, da je rodila urednika lista, šteri cerkev i vero napada. A „nezahvalna“ je prej, ar ma samo ednoga jedinoga naročnika, ki pa bo tüdi odpovedao. — Mi pa pravimo, ka vekše dobrote nišče ne pokaže toj nesrečnoj mladini okoli „Novoga časa,“ kak če njim pokaže, ka je njihova pot pogibelna. Škoda za te mlade lüdi; sami so na zemli brez pravoga cila, ki ga je Bog določo; i siromaški narod ščejo tüdi brez toga cila voditi naprej. Vekši modrijan,

D. Halas, bogoslovec.

Dijak, šteri nema duhovniškoga pozvanja.

Mladost i smrt — nekaj nezdrüžlivoga. Velki prepad je med mladostjov, gda srce najbolje vroče bije in med smrtjov, gda henja biti; med mladostjov, gda življenje dosegne svoj vrhunec i med smrtjov, ki vničuje vsakše življenje; med mladostjov, šteroj se vse smeje, po šteroj vse hrepene i med smrtjov, štere se vsakši ogible, pred šterov beži tüdi stoletni starček.

Življenje duhovnikovo je za te svet vmrlo. Obstoje skoro iz samih rinčic samoodpovedi, samozatajüvanja, žrtev, smrti. Odločiti se za duhovniški stan se pravi dati se križati za te svet, šteri se človeki telkokrat tak mamljivo vabeče smeje. Če se odloči prostovoljno za duhovnika, to je, da ma pozvanje za te sveti stan, se njemi iz teh rinčic žrtev spleta venec nepojmljive sreče, trdo, ostro trnje, ki bi ga inači do krvavoga ranilo, se vugible kak da bi bilo iz voska i ga boža s svojov tolažbov. Zdaj šče komaj posveti prava sreča, prava zadovolnost, ki je sad žrtev samozatajüvanja, zrasla na križi.

Ide pa prisiljeni, brez pozvanja v duhovniški stan, se njemi bolečina vsakše žrtve, vsakše rane podeseteri, vsakši njegov stopaj njemi povzročea neizmerne bridkosti. Vsakši čas i od vseh strani se njemi reži hüdoba s svojim peklenko grdim nasmehom, njemi straši i moti dušno vest do obväpnosti.

To sta dve podobi duhovnika. Oba mata vednake šole, oba sta poslušala iste navuke, oba sta bila posvečeniva v duhovnike: prvi s pozvanjom — nedopovedljivo srečen, drugi brez pozvanja — do obväpnosti nesrečen.

Tak je Ivan premišlavao v toplih poletnih večerih. Veselje do duhovniškoga stana je ne meo. Spoznao je, da zato nema pozvanja. Ali ka bodo pravili oča i mati, gda zvedijo, da ne bo šo v bogoslovje! Kakši vdarec bo to za njeva, gda se njima skrije sreča, za štero sta žrtvüvala skoro vse svoje življenje i to v hipi, gda sta mislila, da jo že držita z obema rokama. Milila sta se njemi oba, posebno pa šče mati. Dobro jo je najpre poznao. Znao je, da je živela samo zato, da bi lahko bita ednok deležna blaženosti, ki jo vživa krščanska mati, gda gleda

kak so vsi naši dijaki sküпно, sv. Augustin je zapisao: „Nemirno je naše srce, dokeč si ne počine v tebi, o Bog.“ Tüdi on je blodo; iz zablode pa je prišo na pravo pot: k Bogi.“ Naj ta naša mladina tüdi pride nazaj k Bogi, molimo dosta za njo vsi! To iz srčne lübezni do nje pišemo, ar jo radi mamoo.

Črensovci. Vmrlo je logarica veleposestnice grofice Zichy Marije v Orlovščeki. Bila je druga žena logara Kövesa, po imeni Magdič Ana. Boži žlak jo je vdaro že pred dvema letoma. Zdaj jo je Bog k sebi vzeo. Pred sprevodom se je precu lüdi zbralo pri hiši žalosti, verostüvali so celo noč, spevali, molili. Bili so pa tüdi takši, ki so jeli, pili pa ešče kradnoli. Zmenkalo je tri vedre vina, štiri pinte žganice, mele od dva metra pšenice i druge reči. Nekaj je potrošeno, drugo pa okradjeno. Čüdivamo se, ka se je davno odpravljena krmina vleče pali nazaj i ka ne bilo nikoga, ki bi hišo žalosti opomeno na pravi krščanski red pri verostüvanji.

Čarna nezahvalnost. Kelko se mora stariš mučiti, od väst odtrgavati, da njegovo dete više pride, da de ležej živelo, kak on žive. Poleg starišov se tüdi drugi mučijo i si odtrgavajo, da podpirajo učečo se mladino. Pa obojim se dostokrat pokažejo zobje nezahvalnosti. Glejmo! Dobri krisjani so podpirali mladino, verni bogaboječi. Ta njim pa kaže zobe, na šterih se čte „Novi čas“, list ki napada vero svojih dobrotnikov. Njihova podpora je zgojila sovražnike tistoga, ka njim je najdražje — vere. — V nekoj vesi je

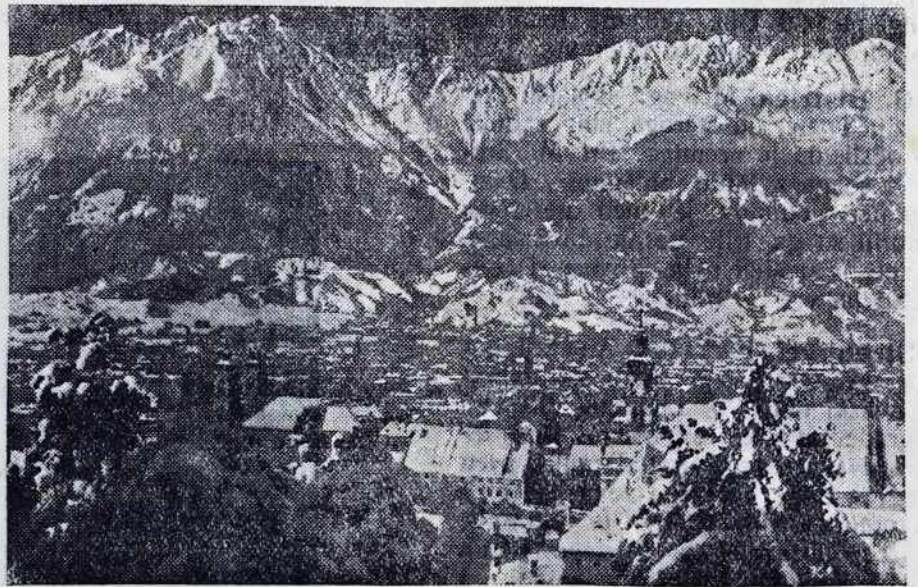
svojega sina — novomešnika — pred oltarom. Vekše sreče si v svojoj pobožnosti ne mogla misliti, kak biti mati duhovnikova. Že je držala v svojih rokah to srečo, že jo je privijala k sebi, da bi v njenom objemi potolažila zadnje bitje svojega srca — i zdaj naj spozna, da je bila v zmoti, da je bila prekanjena, da je praznih rok? Ali bo prenesla te strašen, nepričaküvani vdarec?

Teške borbe je meo Ivan s samim sebov. Znao je, da ma pravico i da mora skrbeti najprle za srečo svojega življenja i potom šče le za druge. Najprle trbe rešiti svojo ladjico i potom lahko rešavlemo druge, ovak se obe potopita. Zato je skleno, da bo šo po poti, na štero ga je nagibalo notranje zvanje, četüdi ga bota oča i mati kakšte silila v bogoslovje. Ali naj njima na lübo vzeme na sebe žmeten duhovniški križ i naj ga nosi celo življenje, če pa nema zato potrebne od Boga dane zmožnosti? Ne mogočel! Prle ali sledkar bi opešao pred njim i bi spadno — mogoče za večno: I to zakaj? Starišom na veselje! Nel Nikdar ne! Oni nemajo pravice terjati od njega takše žrtve. Če ga Bog ne ode-

bilo dete v bolnišnici. Prišlo je domo. Brat dijak, toga betežnoga deteta z ednim drugim dijakom da napisati račun, kak da bi ga bolnišnica napisala. V račun napišeta notri, da je zdravnik na den dvakrat bio pri betežniki i se podpiše na račun eden kak primarij. Račun se je glasilo na 720 Din. Mati ga je izplačala, misleč, da je to pravi račun. Debelo je pa gledala, gda njej je prišo iz bolnice račun okoli 300 Din — te pravi račun. Spoznala je zdaj, da jo je lastno dete na tak grdi način znorilo. — Neka cerkvena družba je dala veliko podporo dijaki. Te se je tak zahvalo za njo, da je postao sotrudnik lista, ki blati to družbo. — Delo i podporo je dala neka kršćanska organizacija ednomi dijaki. Tak se njej je zahvalo, da je agitirao proti svojemu dobrotniku. — Ne hodimo dale. Slike so prežalostne. Vsi pa pomislimo, posebno starišje, na koga trošimo svoje trude. Hvala Bogi mamu dosta dobrih dijakov, mamu pa tudi zgublene sine. Ne pozabimo toga.

Teško so zbetežali g. Bajlec Jožef, oča našega bivšega vrednika g. Bajleca Franca, advet. pripravnika v Soboti. Želimo dobromi starčki skorajšnje ozdravljenje.

Zadošćenje Agr. zadrugi. Kak smo že poročali, obsojen je bio g. Dragan Turk, bivši inspektor na min. agr. reforme v Beogradi i na veleposesstvu v D. Lendavi zavolo žalitve, včinjene agr. zadrugi i njenomi predsedniki. Obsojen je bio v D. Lendavi. G. Turk je proti obsodbi prizivao.

!Pogled! na zasneženo autrijsko-tirolsko mesto Inomost, v ozadji gora Nordkette.

Sodišče v Mariboru pa je njegov priziv zavrnilo i je tak postala sodba pravomočna. S tov sodbov se zapečati edna več let trpeča žarjava borba proti zadrugi i zapečati se z jasnim priznanjem: *Zadruga je mela i ma prav, podpirajte jo, ne podkaplite jo! če jo podkaplete, sebi škodite!*

Renkovci. Naglo je vmro Černij Martin, 25 let star mladenec. Na poti v Gančane njemi je slabo prišlo, kama je šo po pajdaše, da bi ž njimi šo novo leto pozdravlat, ne je pa prišo do Gančan. Komaj je prišo domo, odkod so ga spravili v bolnišnico v Soboto. Tü je bio operiran, a

na tretji den je dušo püsto. Lübez-nivoga mladenca, ki je vsakomi kazao poštenje, je vse rado malo. To je pokazao sprevod v Renkovcih, kama so mrtvo telo spravili. Spreveda se je udeležilo vnogo naroda. Srce Jezušovo naj bo smileno njegovoj duši.

Gumilica. Kolenc Marika, sestra tajnika kat. akcija, g. Kolenc Franca, je odišla na zdravljenje v bolnišnico v Soboto. Napravo se njej je najmre nekši nevarne mozoj na jeziki.

Odranci. Dva posestnika sta točila jabočnico. Nieden svojo. Oba sta približno vednako stočila. Vendar je

brao za svojega bojovnika, če ga ne pozvao v duhovniški stan, kak ga te njeva moreta siliti, da bi proti božoj voli stopo v vrsto odebranih? Njeva bi to veselje vživalo mogoče šče samo nekaj let, on pa naj bi zato vničo večino svojega življenja i bi celo svoje večno življenje postav v nevarnost? Ne! To bi bio greh!

Počitnice so tekle proti konci. Trbelo bi že pripravlati potrebne stvari za odhod. Oči i materi se je čudno vidilo, da Ivan nikaj ne pravi, ka bi njemi trbelo kúpiti. Nazadnje bo pa te pali sila. I kak to, sta se pogučavala, da Ivan šče zdaj ne reči pravo, kama misli zdaj obrnoti. Skoro gotovo, da se je odločo za duhovniški stan, ali vendar bi radiva čüla iz njegovih lastnih vüst končni sklep.

Oča Jožef je pravo materi, naj ga po priliki na lepi način opita, ka nakani včiniti, da se bi lahko pripravilo vse, ka bo potrebüvao. To priliko je mati najšla lepoga sunčnoga dneva, gda je Ivani prinésla obed na sto. Pravila njemi je: „Ivan, midva z očom sva se že večkrat pogovarjala, da ti bo trbelo nakúpiti, ka boš s sebov neseo, da ne bomo te pa na-

zadnje takšo silo meli. Pa nikaj ne poveš, ka nakaniš. Polanski je že dobo od püšpeka odgovor, ka vse mora s sebov prinesiti.“

„Mati“, odgovori Ivan „Polanski je dobo odgovor od püšpeka, ar je že davno vložo prošnja, da bi ga sprijali v bogoslovje, meni pa te prošnje ne trebe delati.“

„Ja, ka pa te ne trebe vsakšemi prositi za sprejem v bogoslovje?“ pita mati.

„Ka ne, mati, vsakši mora vložiti prošnja za sprejem, jaz pa ne nakanim iti v bogoslovje“ odgovori Ivan. Telko da je ne omedlela, gda je Ivan povedao zadnje reči. Opotekajoč se je zrušila na stolec poleg stola, bledih lic i z odprtimi vüstami debelo gledala Ivana. Ne je mogla vervati, ka je čüla. Ponovno je pitala Ivana, če se samo šali, ali istino ma.

Ivan je gor stano, prijao mater za bledo roko i njoj pravo: „Mati, ne vznemirjajte se preveč. Ka sem povedao, sem dobro premislo. Vej se že mesec dni strašno borim s samim sebov. Telko trpljenja, kak sem ga jaz prestao zadnje dni, ne privošćim nikomi. Vi ste neopazili, ka se godi

v mojoj duši, jaz sem Vam pa nikaj ne povedao, dokeč sem ne prišeo do spoznanja da me Bog ne zove med svoje služabnike. Dobro znam, kakše vüpanje sta gojila vidva z očom i vervlíte mi, da sem se trüdo na vse načine, da bi najšeo v sebi pozvanje bože za duhovniški stan i nesam ga mogeo najti. Žmetno stanje svoje duše sem tudi spovedniki odkrio i sem ga proso za tanač. I ka mi je pravo? Da je Bog vsakšemi človeki samo edno zvanje dao i to je tisto, do šteroga čütimo največ veselja, največ zmožnosti duševne i telovne. Če šče-mo rešiti svoje časno i večno življenje, da moramo slediti tomi notrašnjemi pozvanji brez pogleda na levo i na desno. Proso me je, da naj ja najdem v bogoslovje, če se ne čütim sposobnoga za te vzvišeni ali žmeten stališ, ar bolše je biti brez duhovnikov, kak pa meti slabe duhovnike.“

„Te sva se pa z očom zabadav mantrala osem let? I ka de oča pravo, gda to zve. Ve nam pa ne delaj toga špota, lepo te prosim, Ivan.“ S težavov je povedala mati te reči. Šče zdaj se ne mogla prav znajti, gda stopi v hišo oča s pipov v vüstih. Šo je od

eden plačao samo 130 Din kazni, drugi pa 900 Din. Prosimo finančno oblast, naj to pomoto popravi.

G. Bistrica. Mrtvoga so našli Čizmažija Ivana, od šteroga smo zadnjič poročali, da je preminio. Pri M. Središči so ga z Müre potegnoli. Dvajseti pet bodlajov je meo nesrečni; vmorili so ga trije gornje bistričanci v sne, v posteli neke dovce i odvlekli pa vrgli v Müre.

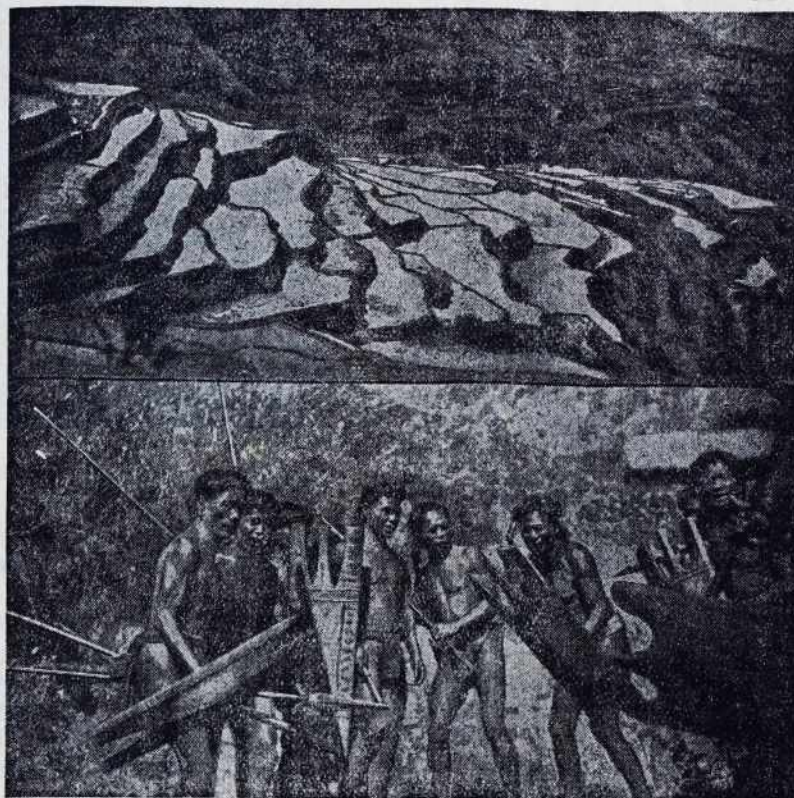
Strehovci. Farkašova Anica je dobila od „Osrednjega urada za domači Ženski obrt“ v Ljubljani 30 Din nagrade zato, ka je poslala tomi lepiva dva predpražnika (slamnjak pred prag za noge brisati) i eden ceker iz kukorčnoga bilja. Dobila je tudi nove vzorce od zavoda za izdelavo takših predpražnikov. Najšli so se kúpci, ki do je prekjemali. Tak si naš narod znova more nekaj zaslužiti.

Hodoš. V Hodiši tkejo preproge (tepihe) v kmečkih hišaj. Te preproge je spravo dr. Božo Račić, ravnatelj zavoda za dom. ženski obrt, na trg i se kúpüjejo. Znova pomoč za naš kraj.

Uradni dnevi na sreskem načelstvu v Murški Soboti ostanejo v letu 1933 nespremenjeni. Stranke se sprejemajo le v sredo in petek: ob drugih dneh naj ne hodijo v urad, ker bi ničesar ne opravile in imele bi le stroške. V Križevcih bo uradni dan dne 11. marca, v Gornji Lendavi 18. februarja, na Cankovi dne 31. januarja

in 28. marca. Uradni dnevi za novo proračunsko leto od 1. aprila naprej bodo svoj čas objavljeni.

Cenj. čitatelje opozarjamo na našnji oglas s katerim dobijo vremenokazno napravo zastonj. Ne zamudite te prilike.

Filipini pred osamosvojitvijov. Ameriški senat je izglasovao zakon, po šterom se leta 1934. Filipinci osamosvojijo. Zgoraj nam slika kaže rižne nasade, spodaj pa domačini v popuni bojnoj opremi.

obeda iz prédnje hiše i se napoto v štalo, pa je stopo v zadnjo hišo, gda je čüo materin jokajoči glas.

„Ka pa mata, da se mati tak cme-ravo drži?“ pita oča pri vstopi.

„Povedao sem jim, da ne mislim iti v bogoslovje i to jih je tak strašno zadelo, odgovori Ivan mirno.

„Ka praviš, da ne boš šo v bogoslovje? — Ali sva te z materjov zato dala v šole, da bi se zdaj potepao po sveti? Ali sva se zato mantrala celih osem let i sva dostokrat zadnji kraj-car poslala tebi, samo da ne bi zao-stao v šoli i da bi kem prle dosegno cio, šteroga že tak zmetno čakamo. Ali je ne dühovniški stan najlepši stan? Dühovnik je gospod, kamašte ide. Njega vse poštüje. Ka so pa drugi gospodje? Nikaj! Dnes - vütro. Cela rodbina žele, da bi ti dühovnik postano, največ veselja bi pa napravo nama z materjov, ki si niti misliti ne moreva, da bi kama inan šo kak v bogoslovje.“

Ivan je vido, da bo morao trdi oreh tretí. Na lepí način je skušao oči razložiti svoje stanje. Bar teliko bi rad dosegno, da bi ga püstili pri miri, da ga ne bi silili i ga postrani gledali

pri hiši. Pa je bilo vse zabadav. Oča se je čeduže bole razburjao. Tü pa tam je ešče mati kaj povedala. — Trezno i resno gučati se več nedalo. Končni uspeh je bio, da je mati začnola jokati, oča je pa ves razburjeni zaloputno dveri i odišeo k mlini po melo.

Naslednji dnevi so bili za Ivana jako žalostni. Dokeč je ne povedao, kama misli iti, so ga pri hiši radi meli. Če so kaj posebnoga šteli napraviti, so vsikdar tñdi njega pitali za tanač. Zdjaj pa tak da več ne bi bio njihov sin. Oča ga več ne pogledno v obraz, nego je vsikdar čemernoga obraza šo mimo njega. Če njemi je pa že kaj meo povedati, se je samo zdirao nad njim. Mati ga je šče včasih nagovarjala, naj bi si premislo i bi spremeno svoje nakanenje. Jočić ga je prosila, naj njoj napravi to veselje i naj ide v bogoslovje. Za njo da življenje več nema pomena, če ne bo dühovnik.

Toda Ivan je ostao veren svojemi sklepi i se tñdi od materinih skuz ne dao omehčati. Nazadnje so šče stric prišli nad njega i so ga na vsakši način skušali pregovoriti. Obetali so njemi celo bogato podporo, če bi šo v bogoslovje. Zabadav. Ivan je ostao

trden. Ali doma je že več ne mogeo ostati. Če bi kakšte delao na njivaj, njemi ne bi tak škodilo, kak to večno poslušanje zdaj ednoga zdaj drugoga. Skleno je, da pobere vküp vse svoje stvari i odide v Ljubljano, gde se vpíše na univerzo. Zdravnik birad bio.

Ali gde vzeme peneze za pot i za stanovanje, hrano, knjige itd. Obleke tñdi nema zadosta. Očo prositi ne bi melo pomena, ar bi ga samo razdražo, dao pa tak ne bi nikaj. Čeravno je Ivan ne bio boječé narave i si je znao v nevoli sam pomagati, se je zdaj vendar bojava bodočnosti. Brez vsakših sredstev se podati v mesto i se vpisati na univerzo je ne lehka stvar. Vüpaó je, da bo nekaj zaslužo s tem, da bo drüge dijake včio, ali to je vse premalo. Preveč časa ne sme porabiti za inštrukcije, ar bo sam meo dosta šole.

V tom težkom, obväpnom položaji njemi je bio edini tolažnik domači vučiteo, šteromi je Ivan natenko razložo svoje težave. Vučiteo je porabo vse svoje zmožnosti, da je Ivana tolažo i njemi davao batrivnosti. Oblübo njemi je tñdi malo podporo, telko da se bo lahko pripelao v Ljubljano. Več njemi je ne mogeo dati, ar je sam ne meo. (Dalje)

Po domovini.

Slovaki živijo v Jugoslaviji poglavito v Bački. Naivekši njihov kraj je Petrovac. Preci jih je v Slavoniji pa Sremi. Skupno s Čehi jih je v našoj državi okoli 130.000.

Koroški Slovenci. so bili po vsoj Sloveniji navdušeno pa pristrčno sprejeti. Posebno v Ljubljani je bio njihov sprejem 16. t. m. nekaj posebnoga. Nabito puno je bilo naroda, gde so spevali čudovite slovenske pesmi bratje s Koroškoga.

Zahteva zagrebške sokolske župe. Pod tem naslovom piše „Hrvatska Straža“ z dne 20. januara: „V imeni vodstva zagrebške sokolske župe so gg. . . . (imena) z okrožnicov 13. jan. obvestili vsa sokolska društva župe, da so z brzojavnim protestom na predsednika vlade proti pastirskomi pismi katoličanskih püšpekov zahtevali, da se sklene zakon, po šterom se iztira Družba Jezusova iz Jugoslavije.“ (Družba Jezusova — to so redovniki jezuiti, op. ur.)

Dva katoličanskiva dühovnika iz Bohinjske Bistrice sta bila toženiva, ar sta na predganici vernike opominala, naj zavolo ženitvi ne prestopajo v drugo vero. Bilá sta oslobojeniva.

Slovenci na Vogrskom. Pod tem naslovom je predavao v radio-Ljubljana 21. januara visokošolec Vilko Novak od naših Slovincov pri Monoštri. Pri nás je vse premalo znáno, da séga Slovenska krajina do Rabe i Monoštra, gde živé v vogrskoj državi ešče okoli 6000 Slovincov v devetih vesnicaj.

Po tujini.

Ka je meteor? Novine pišejo, da se rusovski znanstveniki pripravljajo na pot v izhodno Sibirijo. Tam je najmre leta 1908. spadno na zemlo velikanski meteor, to je kamen. Večkrat vidimo, da je „zvezda spadnola z néba“ — to je nikaj drugoga ne kak velko kamenito telo, ki se zové meteor. Té meteor, šteroga iščejo, je najvekši med vsemi, ki so dozday spadnoli na zemlo. V Mehiki je spadno meteor, ki vaga 50.000 kil, pa pravijo, da je té rusovski dosta, dosta vekši! Gda je spadno z neba, je 15 kvadrat kilometrov naokoli pómeo vse gošče; celó daleč v Europi so priprave ki merijo potreše, čütile té spadaj kak močen potres. Leto je s takšov silov,

da se je vdró v zemló. Záto je ne vervati, da bi ga mogli zdignoti iz zemlé, gde je več 100 metrov globoko, pravijo pa, da je žmeten pou milijona ton (1 tona 1000 kil)!

Kak živéjo v Rusiji? S Poljskoga piše slovenski novinár: Iz Rusije so se pelali prek Varšave domo v Nemčijo inženiri, ki so pet let živeli na Rusovskom. Radi bi kaj zvedeli od njih. Tej inženiri so meli nogé zasükane v cote. Ne so šteli niti gučati zaprvice. Novinárom so pokazali čaren, trdi krüj — ki so ga v Rusiji mogli čakati več vör na dén! Tak izgledajo tisti, ki pomagajo Rusiji delati njene velikanske fabrike, elektrarne itd., ka se telko hvali med nami! Hvala lepa za takšo boljševisko srečo!

Šola za neme. Velki siromaki so glühonemi. Ali dnes že obstojijo posebne šole, edna tüdi v Ljubljani, gde se glühonemi navčijo čteti, pisati pa — gučati! Pred 200 leti se je za té siromake nišče ne brigao. Komaj l. 1700. je v Parizi katoličanski dühovnik odpro šolo za vzgojo glühonemih. Pred bojom je bilo takših šol okoli 400, decé pa 60.000. Zdaj je to število ešče dosta višise. -- Ločimo dvoje glühonemih: edni so takši že po rojstvi, drugi so onemili sledkar. Takši nesrečniki se rodijo v zakoni med rodbinov pa v toplih krajinaj. Dnes se v šolaj včijo vse tisto, ka druga zdrava deca.

Tem je dobro! V Palestini je vlada od januara do oktobra lani več penez sprejéla kak izdala. Tüdi ne poznajo brezposelnosti. To prej záto, ar se vsaki mesec priseli v té kraje 1000 Židóvov iz Europe pa Amerike.

Znaménje časa! Kak se dnesdén kmeti „dobro“ godi, kaže zgodba s Poljskoga: Kmet je na senji odávao konja, za šteroga so njemi dávali 5 zlotov; küpiti pa si je šteo kapo, za štero je klobučár želó 7 zlotov. Dugo sta se pogájala, da bi menila blago. Na zadnje právi kmet: „drži mi konja, da skočim k mojim lüdem po 2 zlotal!“ Kučmo si je djao na glavó pa premino za vsigdar! Klobučár je komaj ódao konja za 6 zlotov, tak da je meo zgübo. kakpa je kmet tüdi ne meo „dobička,“ rad je pa le bio, da je meno konja za — kapo . . .

Velka železniška nesreča se je pripetila v Romuniji. Blüzi Bukarešta je brzi vlak treščo v stoječi vlak, šteromi se je na poti nekaj pokvarilo.

Mrtvih je 10, težko ranjenih pa 20 lüdi.

Velki ogen na Finskom. Na Finskom je nastano najvekšoj pomorskoj trdnjavi ogen, nastanola je strašna eksplozija, ar je prišeo ogen do skladišča mnnicije. Zgorela je vsa trdnjava s 7 vojašnicami.

Francuski delavci so začnoli boj za 40 vörni delavni tjedén. Kak pišejo novine, se njim je zaednok ešče ne posrečilo, ka so želeli.

Ka se godi v Španiji? Neprestano se nadaljavajo napadi z bombami, napadi na cerkve i samostane. Vse to podpirajo s penezi ruski bolševiki. Komunisti ščejo dobiti popuno oblast v državi.

Kelko peréjo po svetu? Izračunali so, da pride v Nemčiji na ednoga človeka letno 10 kil mila (žajfe), v Angliji 9 i pou, v Franciji 9, v Italiji samo 3 i pou. Našo državo so ne vzeli v račun.

Slepi vidijo... — Listi so prinesli sliko, ki kaže posebna „očala“, štera je po sedem letnom deli znajšeo neki doktor v New Jorki. S temi očali morejo slepci, ki májo dva procenta mogočnosti za viditi, gledati v svet. S tem pa nade pomagamo tistim, ki so močno slepi.

Iz Nemčije bodo izgnani vsi komunisti iz tüjinskih držav.

Robov je na sveti ešče najmenje 5 milijonov.

15.000 novih delavcev so sprejele fabrike za automobile v Detroiti v Ameriki.

Japonci so naročili v Ameriki dosta vsakovrstnih novih mašinov.

CENE:

Biki kg od 2 do 4.50 Din, telice kg od 2 do 4.50 Din, teleta kg od 4 do 5.50 Din, krave kg od 1 do 2—3 Din, svinje kg od 6 do 7 Din.

Cene deželnim pridelkom so pa sledeče: pšenica Din 165 i više do Din 175 po kakvosti, žito 1 q 120 Din, kukarica 1 q 130 Din, oves 1 q 120 Din, hajdina 1 p 90 Din, ječmen 1 q 120—130 Din, proso 1 q 110 Din, krumpič 1 q 40—55 Din, seno 1 q 60—70 Din, slama 1 q 40—50 Din.

Cement Trbovelski 1 q 97 Din, cement Splitski 1 q 65 Din, žgano vapno 1 q 36 Din.

Vrednost našega dinara.

1 švicarski frank 14.40, 1 angleški funt 248.—, 1 francuski frank 9.—, 1 lira 3.85, 1 češka krona 2.25, 1 R. marka 17.—, 1 avstrijski šiling 10.10, 1 madžarski pengö 12 90, 1 lej 0.46, 1 lev 0.55, 1 zloty 8.40, 1 drahama 0.41, 1 holandski gold. 30.— 1 belg. frank 2.10, 1 dolar 74.—.

Nedela po Treh Kralih štrta.

Na spomin 1900 letnice svoje križne smrti, Gospod Jezus, po svojih svetih ranaj reši grešni svet!

Evang. sv. Mát. v VIII. táli.

Vu onom vremeni: Kda je Jezus stopo v ladjico, nasledovali so ga vučenicke njegovi: i ovo veliko gibanje je nastanolo na morji, tak, da se je ladjica pokrivala z valmi: on je pa spáo. I pristopili so knjemi vučenicke njegovi, i obidili so ga govoreči: Gospodne, zdrži nás, ár prejdemo. I veli njim Jezus: ka se bojite, mále vere? teda gori stánovši, zapovedo je vötrom, i morji; i včinjeno je veliko ftišanje. Lúdstvo se je pa čúdovalo, govoreče: kákši je ete? ka so vötrovje, i morje njemi pokorni.

Sunce zahaja.

Petrova ladja jadra proti ishodi. Peter krmari, drugi apoštoli veslajo, kak najbolje morejo: od severa jih je zgrabo vihér. Jadra se priklanjajo kipenji vode, krmilo boleče zdihavle, Gospod pa — spi, tak trúden od včenja. Po vučencov kriči zbújen je pogledne s svojimi božanskimi očmi, je dugo gleda i spregovori: Tak verjete? — Pa stane, zdigne desno roko kak za vdarec: „Umolkni, utihni!“ — Vihér na Genezareškom jezeri je večkrat henjao naednok, a jezero se je rédno šče več vör burkalo, zdaj je pa v megjenji tak gladko gratalo kak o-gledalo.

„Što je té?“ prestrašeno spitalve vnožina na bregi i iskušeni ribárje túdi na sosidnih ladjah.

Tak Cerkev vozi na svetovnom morji vremena. Vihér je pa: poželenje oči, poželenje tela i gizda življenja, hüdobni svet i šatan.

Pozor! Vsak čitatelj tega lista dobil zanesljivo vremenokazno napravo zastoj. Izrežite ta oglas in ga pošljite poleg nepokvarjenih znamk v znesku Din 3 50 za stroške in dobili boste lično izdelano, zak zašč. vremenokazno napravo, pat. št. 9514, ki kaže vreme zanesljivo za 24 ur naprej. Za vsakega čitatelja in njegovega prijatelja je ena naprava na razpolago. Sprejemajo se samo pismena naročila pod šifro „Barometer“ na upravo tega lista do 20. februarja 1933.

Izšla je BLAZNIKOVA VELIKA PRATIKA

za navadno leto 1933.

Štera ma 365 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski koledar, šteri je bio že od naših očakov najbolje cenjeni i je ešče dnes najbolje razširjeni.

V »Velikoj Pratici« najdeš vse, ka človek potrebúje vsakši den: Katoliški koledar z nebeskimi, sunčnimi, mesečnimi, vremenskimi i dnevnimi znamenji; — sunčne i mesečne potemnenja; — poštné določbe za Jugoslavijo; — lestvice za kolke, za pobotnice, kúpne pogodbe i račune; — konzulate tújih držav v Ljubljani i Zagrebi; vse senja na Kranjskom, Koroskom, Štajerskom, Prekmurji, Medimurji i Juliskoj Benečiji: — pregled o konci breje živine; — popis vseh važnih domačih i tújih dogodkov v pretekloj leti; — tabela za računanje obresti; — življenjepis važnih i odločilnih oseb s slikami; — oznanila predmetov, štere rabi kmetovalec i žena v hiši. — Cena 5 Din. —

»Velika Pratika« se dobi v vseh vekših trgovinaj i se lahko naroči túdi pismeno pri založniki:

tiskarni J. Blaznika nasl. d. d.
v Ljubljani.

Širite „Novine“

Naprodaj posestvo

obstoječe 24 oralov njiv, travnikov in gozda. Hiša dobro ohranjena, gospodarska poslopja nova. Tik glavne ceste, pol ure od žel. postaje. Plačilo deloma v gotovini, deloma v hran. knjigah. Pojasnila daje Posojilnica v Gornji Radgoni. (1-1)

Betežni na pljučaj!

Na jezere že ozdravljenih!

Včasih zahtevajte knjigo od moje nove u-metnosti prehranjevanja, ki je že mnoge rešila. Ona more poleg vsakoga načina življenja pomagati, da se betežni friško proti prijde. Nočno švicanje i kašeo henjata, téža tela se zviša i po povapnenejni beteg pomali henja.

Vučeni doktorje

potrjújejo hasnovitost mojega zdravljenja. Kem prle začnete z mojim načinom prehranjevanja, tem boukse za Vas.

Ščista šenki i poštnine prosto dobite mojo knjigo, v šteroj bote dosti hasnovitoga najšli.

Moj založnik pa razpošila samo 10.000 falatov brezplačno zato pišite včasih!

zadosta je dopisnica (kárta) na spodnji naslov:

Zbiralnica za pošto:

Georg Fulgner, Berlin - Neukölln
Ringbahnstrasse 24. — Abt 527.

Tivar-obleke

se najceneje dobijo v trgovini
ADOLF PREIS

Murska Subota, cerkvena ul. 13.

Obleke se že dobijo od 240 Din naprej. Za mladožence 290 Din. — Prvovrstno blago. — Trgovina je preselila svoje prostore 1. jan. 1933. na Lendavsko cesto v hišo gospoda HARTERJA. 4-13